

Π Ο Λ Ι Τ Η Σ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐνταῦθα	ἔτησίᾳ φρ.	40
Ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι . .	»	» 12
Διὰ τὰ δημόσ. καὶ δημ.		
γραφεῖα	»	» 15
Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἐν γένει	»	» 16

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ

Διὰ τὰ δικαστικά ἔγγραφα ἐν γένει
ἔ στίχος λεπ. 20
Διὰ διατριβάς, εἰδοποιήσεις κλπ.
κατ' ἀποκοπὴν.

Ἰδιαζούσης σημασίας καὶ ἀξία ἰδιαιτέρας ἐξετάσεως εἶναι ἡ λήξασα ἐκλογικὴ πάλη ὅσον ἀφορᾷ τὸν Δῆμον Ἑρμουπόλεως. Ὅτι δὲ εὐλόγως φρονοῦμεν οὕτω ἀπεδείχθη τρανῶς ἐκ τῆς ἐπιούσης τῆς λήξεως τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος καθ' ἣν αἰφνιδίως οἱ παντοῖα ὀργιάσαντες καὶ μετὰ ἀπιστεύτου λύσεως ἀγωνισθέντες ἐσκυθρώπασαν αὐθωρεὶ καὶ γενικὴν ἐπέταξαν παῦσιν τῶν διαδηλώσεων καὶ τῆς ἐκδηλώσεως πάσης χαρᾶς ἐπὶ τῇ νίκῃ τῇ ἐκλογικῇ, ἅμα ἐπέισθησαν ὅτι ὁ κορυφαῖος τοῦ ἀντιπολιτευομένου συνδυασμοῦ, καίτοι πανταχόθεν ἐρρίφθησαν κατ' αὐτοῦ τὰ φαρμακρῶτερα τῶν βελῶν, ἐσώθη ἐκ τοῦ τρομεροῦ κυβερνητικοῦ κλειδῶνος. Διατὶ τάχα οἱ λυσσαλέοι ἐκεῖνοι ἀγωνιστὰι οὐ μόνον αὐτοὶ δὲν ἐώρτασαν καὶ δὲν ἐπανηγύρισαν ἀλλὰ διέταξαν καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐκβακχευθέντα διὰ τῶν χρημάτων κτήνη νὰ παύσωσιν ἐκδηλοῦντα τὴν χαρὰν των, ἐνῶ ἡ νίκη αὐτῶν ἐν τῇ ἐκλογικῇ πάλῃ ἐγένετο πλήρης; ὅλοι ἐκεῖνοι οἵτινες ἔσχον τὴν περιέργειαν νὰ συγκρίνωσι τὴν αὐθάδειαν καὶ τὰ οὐρλιάσματα τῶν ἐκβεβακχευμένων νικητῶν κατὰ τὴν νύκτα τῆς διαλογῆς, ὡς καὶ τὸς ἐπιθέσεις ἅς ἔκαμαν κατὰ τῶν οἰκιῶν τῶν κ. κ. Κεχαγιᾶ καὶ Μαυρογορδάτου τὰς ὁποίας, παινιζούσης τῆς μουσικῆς τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν, ἐλιθοβόλησαν, τὴν ἀποκρηάτικην περιβολὴν τοῦ ἀχρείου ἐκεῖνου ὅστις ἐπὶ ὄνου καθήμενος ἠθέλησε νὰ διακωμωδῆσῃ τὸ ἐνδυμα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τὸν ἔκαμε νὰ ὀνομάηται ἐλεύθερος Ἑλληνα, καὶ τελευταῖον τὴν κακοηθεστάτην ἐκείνην ἐπίθεσιν ἣν διὰ παιδῶν, ὧν ἡγεῖτο εἰς σηματοφόρος, ἐνήργησαν καὶ κατ' αὐτῆς τῆς Ἐπισκοπῆς, πρὸς τὴν πένθιμον σιγὴν ἣτις ἐπεκράτησε πρὸς τὸ ἀπόγευμα τῆς ἐπιούσης εἰς ὅλας ἀδιακρίτως τὰς τάξεις τῶν θορυβοποιῶν, ἀναντιρρήτως ἐνόησαν τὴν σημασίαν τῆς αἰφνιδίας μεταβολῆς. Ἡ συμπολίτευσις ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ μερίς ἐκείνη, ἣτις δὲν εἰργάσθη λυσσαδῶς ὅπως ἐπικρατήσῃ, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπομεν, ὁ Τρικούρης καὶ ὁ Σκουλούδης, ἀλλ' ὅπως προπαρασκευάσῃ τὴν ἄλωσιν τῆς Ἀτμοπλοικῆς Ἑταιρίας

τῆς ὁποίας ὁ ἔρωσ τὴν ἔχει καταστήσει παράφρονα, ἐθεώρει κάρφος τῶν ὀφθαλμῶν τῆς τὸν κ. Κεχαγιᾶν, ὅχι ὀλιγώτερον δὲ καὶ τὸν κ. Μαυρογορδάτον, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ ἀνηκούστου μαγίας ἔβαλε κατ' αὐτῶν τὰ γνωστὰ τοῖς ἀναγνωστοῖς ἡμῶν φαρμακρᾶ βέλη τῆς, πρόθυμος δὲ ἦτο ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ἀποτυχίαν των. Τόσο δὲ ἐπόνεσεν ἡ καρδία των ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ τοῦ κ. Κεχαγιᾶ ὥστε, κατὰ τὴν ὁμολογίαν φίλου μας συμπολιτευομένου, εἶπον ὅτι ἂν τέσσαρες μόνον ἀντὶ ἑνδεκα ἐκ τῶν συμπολιτευομένων ἐπετύγγανον, ἀπετύγγανεν ὅμως ὁ Κεχαγιᾶς ἠθέλον παρατείνει τὰς πανηγύρεις καὶ τὰ ὄργια πλείονας ἡμέρας ἢ ὅσας ἐχρειάσθη ὁ μεγαλόνομος Πρωθυπουργὸς διὰ τὸ ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ γλέντι ἐπὶ τῇ ὀρκωμοσίᾳ τοῦ διαδόχου δῆθεν πράγματι δὲ ἐπὶ τῇ προπαρασκευῇ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς 4ης Ἰανουαρίου. Εἶχεν ὅμως καὶ ἄλλον σπουδαιότατον λόγον τὸ πένθος ὅπερ ἐπεκράτησε εἰς τὰς τάξεις τῶν συμπολιτευομένων ἀνωτέρᾳ διαταγῇ. Ἡ λήξασα ἐκλογικὴ πάλη κατέδειξε πλήρη τὴν γυμνότητα τοῦ Σ. γέροντος, ὅστις κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς ἐμοίραζεν εἰς τὰ ἐκλογικὰ κτήνη ἀφειδῶς τὰ ἀλλότρια χρήματα ὡς δῆθεν ἰδικά του, καὶ ἀπὸ τοῦ γραφείου τοῦ ὁποίου μέχρι τοῦ ἐκλογικοῦ γραφείου ἀπωλέσθησαν, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν ἀξιόπιστου μάρτυρος, ἑπτὰ χιλιάδες δραχμαί. Κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι ὁ κ. Σκουλούδης ἀπῆλαυε πλείονων, ἢ ἄλλοτε, συμπαθειῶν καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ εἶχον προστεθῆ εἰς τοὺς τέως φίλους του τὴν συνδρομὴν τῶν κ. Παρασκευᾶ καὶ Πετρίτση ἔσχεν, ὡς πάντοτε, ἀμέριστον, ὅλοι δὲ ἐκεῖνοι οἱ ἐργοστασιάρχαι οἵτινες περίσιν τὸν ἐπολέμησαν φέτος τὸν ὑπεστήριξαν· ἐκτὸς δὲ τούτων φέτος ὁ μὲν χρυσὸς εἶπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε ἔρρευεν ἄφθονος, ἅπαντα δὲ τὰ δημόσια γραφεῖα ἐπληρώθησαν προσθέτων ὑπαλλήλων. Εἰς τὰ κεφάλαια ταῦτα εἰάν ὑπολογίσωμεν μετὰ τῶν τῆς Δημαρχίας καὶ Ἀστυνομίας καὶ τὰ τῶν κρεοπωλῶν, τῶν ἰχθυοπωλῶν, τῶν καφεπω-

λων, τῶν λοταριτζίδων, τῶν μπαλατζίδων, τῶν παντοπωλῶν καὶ πολλῶν ἄλλων ἐπαγγελματιῶν, οὓς πρὸ δύο μηνῶν ἢ κορυβαντιῶσα ἐξουσία ἤλευθέρωσε καθολοκληρίαν παντός, μὰ παντός, ἐκ τῶν νόμων δεσμοῦ, μετὰ τῶν ὑπαλλήλων καὶ συγγενῶν τῶν, πρέπει ἢ δὲν πρέπει νὰ εἰπωμεν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς ἐν τῷ δήμῳ Ἐρμουπόλεως ὑπὲρ τοῦ κορυφαίου τῆς συμπολιτεύσεως κ. Σκουλούδη ἀπέβη κατώτερον τοῦ προσδοκούμενου; Ἄλλ' ἂν εἰς ὅλα ταῦτα ὑπολογίσωμεν καὶ τὴν θρυλλουμένην κολοσσιαίαν τοῦ Σ. γέροντος δύναμιν, λάβωμεν δὲ ὑπ' ὄψιν μας ὅτι ὁ κορυφαῖος τῆς συμπολιτεύσεως ἦλθεν ἑβδομος ἔλαβε δὲ 140 ψήφους ὀλιγωτέρας τοῦ κ. Κεχαγιαῖ ὅστις ἐδιώκετο μετὰ τῆς γνωστῆς μανίας, δὲν δικαιούμεθα τότε νὰ ἐρωτήσωμεν τὸν Σ. γέροντα ποῦ εἶναι τέλος πάντων ἡ θρυλλουμένη αὐτοῦ δύναμις; Νομίζομεν ὅτι ἡ λήξασα ἐκλογικὴ πάλῃ δύναται νὰ πείσῃ καὶ τὸν μωρότερον ὅτι ἡ μὲν ἠνωμένη δύναμις τῶν κ. Μαυρογορδάτου καὶ Κεχαγιαῖ εἶναι ἀπροσμάχητος ἢ δὲ θρυλλουμένη τοῦ Σ. γέροντος εἶναι ψευδῆς ψευδεστάτη, δὲν στηρίζεται δὲ ἀλλοῦ εἰμὴ εἰς τὴν δειλίαν τῶν μὲν καὶ τὴν μωρίαν τῶν δὲ, οἵτινες ἐτυνεύθισαν νὰ θλέπωσι πάντοτε φαντάσματα. Δὲν θὰ παρέλθῃ ὀλίγος καιρὸς καὶ θὰ ἀποδειχθῇ ὅτι εἶναι ἀληθῆς ἐκείνο τὸ ὅποιον ἡμεῖς πρὸ μηνῶν εἶπομεν ὅτι δηλαδὴ δὲν εἶναι λυκὸς ἐπίφοβος ἀλλὰ θνησιμαῖον.

Συμφορὰ ἀνεπανόρθωτος ἐπλήξεν ἓνα τῶν ἀρίστων συμπολιτῶν μας, τὸν ἀξιότιμον κ. Ν. Πετρόπουλον. Τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη αὐτῷ χθὲς τὴν πρωίαν ὁ θάνατος τοῦ πεφίλημένου ἀδελφοῦ τοῦ Γεωργίου Πετροπούλου Δημάρχου Τριπόλεως. Μεγάλῃν αἰσθησὶν ἐνεποίησε καὶ ἐνταῦθα ὁ θάνατος τοῦ μακαρίτου, πλείστοι δὲ τῶν συμπολιτῶν μας βαθέως συνεμερίσθησαν τὸ βαρὺ πένθος τοῦ κ. Πετροπούλου ἀθροοὶ μεταβαίνοντες καὶ συλλυπούμενοι αὐτῷ. Τὸ αἰσθημα τοῦ ἐξεδηλώθη τρανὸν διότι, πλὴν τῆς ὑπολήψεως ἧς ἀπολαύει ὁ πενθῶν συμπολίτης μας, ὁ μακαρίτης ἦτο γνωστὸς εἰς τὴν πόλιν μας πολλάκις ἐπισκεφθεὶς αὐτήν, γνωστότεροι δὲ αἱ πράξεις αὐτοῦ καὶ τὰ ἀγαθὰ δι' ὧν ἐπλήρωσε τὸν δήμον Τριπόλεως, οὗ ἐπὶ μακρὸν προΐστατο. Συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἀξιότιμο συμπολίτου μας Νικολάου Πετροπούλου ἐν τῇ ἐμπορίᾳ ἀπὸ τοῦ 1850 συνεκέντρωσε τὸ μεγαλύτερον ἐμπόριον τοῦ κέντρου τῆς Πελοποννήσου, εἶτα δὲ ἀναμιχθεὶς καὶ εἰς τὰ πολιτικὰ ἐξελέχθη δημοτικὸς σύμβουλος, δημαρχικὸς πάρεδρος ἐπὶ δεκαετίαν δημαρχεύσας καὶ τελευταῖον Δήμαρχος. Εὐφυῆς, δραστήριος, ἐραστῆς τοῦ καλοῦ καὶ τιμιώτατος κατώρθωσεν, ὑπερπερήδῃσας

πάντα τὰ προσκόμματα, νὰ προαγάγῃ τὸν Δῆμον αὐτοῦ διὰ τῶν γλίσχρων μέσων ἅτινα διέθετεν εἰς σημεῖον ἀπίστευτον, κατώρθωσε δὲ περιπλέον ὥστε νὰ ὁμολογῆται ἀπροκαλύπτως καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν πολιτικῶν ἀντιπάλων του ὅτι οὐδεὶς ἐλληνικὸς Δῆμος εἶχεν ἐφάμιλλον αὐτοῦ. Ἡ κανονικὴ λειτουργία τῶν νόμων ἐν τῇ διοικήσει τοῦ δήμου του, αἱ ἀμαξήται ὁδοὶ δι' ὧν ἡ Τρίπολις συνεδέθη μεθ' ὄλων τῶν χωρίων τῶν δήμων, τὰ ἄφθονα ὕδατα μετὰ τῶν λαμπρῶν βρύσεων, αἱ φυτεῖαι δι' ὧν ἐστολίσθησαν οἱ περίπατοι, τὸ δημαρχικὸν μέγαρον, ὁ μέγας ναὸς τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ἡ ἀνάπτυξις τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως, αἱ παμπληθεῖς αὐτοῦ ἀγαθοεργίαι πρόκεινται ἀψευδῆ μνημεῖα τῆς εὐγενοῦς αὐτοῦ φιλοδοξίας καὶ τῆς μεγάλης αὐτοῦ δραστηριότητος καὶ πλήρους ἀφοσιώσεως ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ ἀναπτύξεως τοῦ οὗ προΐστατο δήμου. Ἐσχάτως δὲ διεπραγματεύετο τὴν ἴδρυσιν νοσοκομείου καὶ εὐρίσκετο περὶ τὸ πέρασ αὐτῶν ἀλλ' ὁ ἐπελθὼν θάνατος ἐματαιώσεν τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς του. Τόσο δὲ ἦτο ἐρριζωμένη ἡ πρὸς αὐτὸν πάντων πεποίθησις ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ κυβερνήσεις ἀνεξαίρετως ἐτίμησαν πολυειδῶς τὸν ἄνδρα. Ἀγαθὸς οἰκογενειάρχης, τιμιώτατος πολίτης καὶ ἐμπορος, σπάνιος Δήμαρχος ἀπήλασε τῆς ἀμερίστου τῶν πάντων ὑπολήψεως, ἀποθανὼν δὲ ἀφῆκε ἐν τε τῇ οἰκογενείᾳ του καὶ τῷ δήμῳ του κενὸν δυσαναπλήρωτον.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Μεταξὺ τῶν ἄλλων κακοηθειῶν ἃς διέπραξαν οἱ νικηταὶ τῆς 4ης Ἰανουαρίου, ὁ ἀρχηγὸς τῆς παρέας ὁ Σ. γέρον τὴν πρωίαν τῆς δευτέρας ἀπέστειλε, περὶ τοὺς τριάκοντα παῖδας τῆς σχολῆς τῶν ἀπόρων παιδῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν ἑνὸς εἰκοσαετοῦς κρατοῦντος τὴν σημαίαν τῆς συμπολιτεύσεως εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἡ θύρα αὐτῆς ἦτο κεκλεισμένη οἱ ἀπεσταλμένοι παρετάχθησαν ὀπισθεν αὐτῆς καὶ ἐν ἄκρᾳ σιγῇ ἐπὶ πολλὴν ὥραν παρεμόνευον· ὅτε δὲ ἡ θύρα ἠνεώχθη οἱ παραμονεύοντες, ἠγούμενου τοῦ σημαιοφόρου, εἰσώρμησαν μετ' ἀλλαλαγμῶν εἰς τὴν αὐλήν καὶ προχωροῦντες πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν τῆς ἐπισκοπῆς θύραν ἐξεστομίζον τὰς αἰσχροτέρας ὕβρεις κατὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, εὐτυχῶς ὁμοῦ εἰσελθὼν εἰς ἐκ τῶν συμπολιτῶν μας κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην πρὸς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ἐξεδιώξε διὰ βίβδισμῶν τοὺς ἀπεσταλμένους τῆς παρέας. Ἄλλὰ μήπως εἶναι τοῦτο μόνον; Ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐντίμου παρέας μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὴν σκυλολογίου τόσας αἰσχροτήτας καθ' ἐκάστην ξερνοῦν ὅπου ἂν εὐρεθῶν καὶ σταθοῦν κατὰ

τοῦ Σ. Ἱεράρχου ὥστε τῇ ἀληθείᾳ ἐρυθρία τις νὰ τὰς ἀκούῃ· ἀκόμη δὲ προχθὲς εἰς ὄνοματι μόνον στρατιώτης ὅστις τὴν στολὴν τοῦ στρατιώτου περιβεβλημένος (!!) ἐχρησίμευσεν ὡς ταμίας τῶν μοιρασθέντων εἰς τὰ ἐκλογικὰ κτήνη χρημάτων τοῦ κ. Σκουλούδη βλακωδῶς καὶ ἀναισχύντως, ἐν αἰθούσῃ πλήρει κυριῶν ἔλεγε πρὸς μίαν ἐξ αὐτῶν, παραπονουμένην ὅτι ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας ἔκλεψαν τὸ ὠρολόγιον τοῦ υἱοῦ της, «ἦτο ὁ δεσπότης μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν; αὐτὸς βεβαίως τὸ ἐπῆρε διότι εἶναι κλέπτης, εἶναι ἄθλιος, εἶναι». Εἶτα ὁ στρατιώτης ταμίας τῶν ἐκλογικῶν χρημάτων τοῦ κ. Σκουλούδη πολὺν λόγον ἔκαμε περὶ ἀτμοπλοικῶν καὶ ἐπανελάβε τὸ μάθημα τῆς παρέας ὅπερ διετυπώθη ἐν τῷ ὀργάνῳ της καὶ διδάσκεται καθ' ἡμέραν παντοῦ καὶ προφορικῶς. Καὶ ὅμως ἔχουν τὸ θράσος οἱ ἀναισχύντοι νὰ λέγουν ὅτι ὑβρίζονται ὑπὸ τῶν ἀντιπολιτευομένων!!

— Ἄν ὑπάρχωσιν ἀκόμη ἀμφιβάλλοντες ὅτι ἡ παρῆα οὐδὲν ἐνδιαφέρον εἶχε περὶ τοῦ ἀγῶνος τῆς συμπολιτεύσεως κατὰ τῆς ἀντιπολιτεύσεως ἀλλ' εἰργάσθη μόνον χάριν τῆς ἀτμοπλοικῆς Ἑταιρίας ὑπὲρ ἧς καὶ τὴν ψυχὴν της εἶναι ἐτοίμη νὰ θυσιάσῃ, ἄς λάθωσιν ὑπ' ὄψιν των τὸ πένθος ὅπερ ἐτήρησε μεθ' ὅλην τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ὑπουργικοῦ συνδυασμοῦ. Ἄν δὲ ἀρκεσθῶσιν εἰς τοῦτο ἄς ἀνατρέξουν καὶ εἰς τὸ δημοσιογραφικὸν ὄργανόν της ἐν ᾧ καὶ μετὰ τὴν περιφανῆ νίκην τῆς συμπολιτεύσεως οὐδὲν ἄλλο ἀναγράφεται ἢ ψευδολογία καὶ συκοφαντία κατ' ἐκείνων οὕς ὀνομάζει ἀτμοπλοικοὺς ἐνῶ αὐτοὶ μὲν πρὸ ἑνὸς ἔτους μόλις διατελοῦσι μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῆς παρέας ὁ Σ. γέρων πρὸ εἰκοσαετίας.

— Γενικώτερον περὶ ἐκλογῆς ἐν τῷ Νομῷ Κυκλάδων σχετικῶς πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς συναδέλφου «Πατρίδος» δημοσιευθέντα ἐπιφυλασσόμεθα νὰ γράψωμεν εἰς ἐπόμενον φύλλον μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῷ παρόντι χώρου πρὸς τοῦτο.

— Τὰ ξενοδοχεῖα τῆς πόλεως ἐπλημμύρησαν ἀπὸ κοινὰς γυναῖκας, ὅποια δὴποτε δὲ ξένη οἰκογένεια ζητήσῃ ἄσυλον ἐν αὐτοῖς εἶναι ἡναγκασμένη νὰ συναγελάζηται μετὰ τῶν κοινῶν γυναικῶν καὶ ἀμέχθηται ὅλας τὰς ἐνώπιόν της τελευμένας ἀθεμιτοῦργίας. Τὸ ξετσίπωμα ἐφθασεν εἰς τοιοῦτο σημεῖον ὥστε οὐ μόνον θόρυβοι, κραυγαὶ καὶ ἄσματα ταράττουσι καθ' ἑκάστην τὴν ἡσυχίαν τῶν πέριξ οἰκούντων ἀλλὰ καὶ εἰς δημόσια μέρη καὶ περιπλέον καὶ ἐν αὐτῷ τῷ θεάτρῳ τὴν πρώτην ἔχουσι θέσιν αἱ κοινὰι γυναῖκες. Τὸ χειρότερον δὲ ὅλον εἶναι ὅτι πληθὺς παιδῶν μὴ ὑπερβάντων τὸ 17 ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀνεβοκατεβαίνουν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα φθειρόμενοι ἡθικῶς τε καὶ σωματικῶς ἕνεκα τῶν εὐκόλων πρὸς τοῦτο μέσων τῶν παρεχομένων αὐτοῖς ἕνεκα τῆς

ἀδιαφορίας τῆς ἐποπτεούσης ἀρχῆς. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ὑφίστατο ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εὐνόητος ἦτο ἡ ἀδιαφορία τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, διότι καὶ τὸ μέσον τοῦτο δὲν ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν ἀξιούντων νὰ προΐστανται τοῦ τόπου τοῦτου ἀκατάλληλον πρὸς ψηφοθηρίαν, ἤδη ὅμως ὅτε παρήλθεν ἡ ἀνάγκη αὕτη νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ φροντίσωσιν οἱ ἀρμοδιοὶ περὶ τῆς ἡσυχίας καὶ τῆς σωφροσύνης ἐκείνων τῶν οἰκογενειῶν αἵτινες ἔχουν τὴν ἀτυχίαν νὰ κατοικῶσιν ἐγγὺς τῶν ξενοδοχείων ἅτινα χρησιμεύουσιν ὡς οἶκοι ἀσωτείας, πολὺ δὲ περισσότερο λυπηθῶσι τοὺς γονεῖς ἐκείνους ὢν ἀτυχῶς οἱ παῖδες πορασυρθέντες ἐκ τῆς νεαρᾶς ἡλικίας των θάπτουσιν ἐντὸς τῶν καταγωγίων τούτων τὸ μέλλον των ἐξαντλοῦντες τὰς τε πνευματικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις των. Πιθανὸν νὰ εἶναι δύσκολον εἰς τοὺς ἀρμοδίους νὰ ἐκκαθάρωσι διὰ παντὸς τὰ ξενοδοχεῖα ἐκ τοῦ βορβόρου τούτου νομίζομεν ὅμως ὅτι τὰ κεντρικώτερα τούτων, δύνανται προσωρινῶς τοῦλάχιστον νὰ καθαρίωσι ἀποβάλλοντες τὰς ἐν αὐτοῖς γυναῖκας ἐπὶ τινα καιρὸν ὅπως περισταλῇ ἐν μέρει τὸ ἀνυπόφορον ξετσίπωμα καὶ ἡ διαφθορά των παιδῶν. Ἐλπίζομεν ὅτι τῶρα ὁποῦ παρήλθον αἱ ἐκλογαὶ θὰ εὐρωσι χάριν παρὰ τοῖς ἀρμοδιοῖς μᾶλλον αἱ ἐντιμοὶ οἰκογένειαι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἢ οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι οἵτινες ὑποστηρίζουν ὅτι τὰ ὄργια πρέπει νὰ τελῶνται ἐν τοῖς κεντρικοῖς ξενοδοχείοις τῆς πόλεως καὶ ὑπὸ τὰς ὄψεις τῶν ἐντίμων οἰκογενειῶν.

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ

I PURITANI

(V. BELLINI)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου)

Προβῶμεν ἤδη εἰς τὴν καθ' ἕκαστα ἀνάλυσιν τῆς μουσικῆς τοῦ μελοδράματος αὐτοῦ. Εἰσαγωγικὰς συμφωνίας, ὅλας ἡ μουσικὴ τέχνη ἀπαιτεῖ, ὁ Bellini εἰς οὐδὲν τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐφιλοτέχνησε, διότι, ὡς εἴπομεν ἤδη, ἡ ἀβροφύης αἰσθηματικότης αὐτοῦ κατακλίσκετο ἅπασα εἰς τὴν ἐπίνοιαν θελητικῶν καὶ παθητικῶν μελωδιῶν, αἵτινες δὲν εἶνε ἐπιτήδειαι διὰ τὴν ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ λεπτομερῆ ἀνάπτυξιν περιγραφικῆς μουσικῆς συνθέσεως.

Πρῶξις πρώτη. Ἡ πρῶξις αὕτη ἀρχεται διὰ προεισαγωγῆς, ἥτις διὰ γλυκυτάτης καὶ δροσερᾶς ἀρμονίας δεικνύει τὴν στιγμὴν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀμυδρου καὶ ἡμερόντος φωτὸς τῆς χαραυγῆς, ὅπερ δειλὸν καὶ ὑπὸ τρέμον προοδεύει εἰσδόν ἐἰς τὰς πυκνοτέρας πτυχὰς τῆς μελαίνης τῆς νυκτὸς παιπάλης διαλύον αὐτάς. Καθ' ὅσον δὲ ἡ ῥοδοδάκτυλος ἠὼς προβαίνει φέρουσα σὺν τῇ διαλύσει τοῦ σκότους καὶ τὴν ἐξέγερσιν τῆς φύσεως καὶ τὴν ἀφύπνισιν τῆς ἐν νύκτι διατελούσης

ζῶης, ἀντήχει μακρόθεν διὰ τῶν χαλκίνων κεράτων λαμπρὸν ἐφθινὸν ἄσμα ἐν ἀρμονίᾳ ἡδυτάτῃ, καταστὰν πρὸ πολλοῦ ἐν Εὐρώπῃ ἐν τῶν προσφιλεστέρων καὶ εὐχρηστοτέρων κυνηγετικῶν ἐγερτηρίων. Ἐπὶ τῇ ἀντηχίσει δὲ τῶν ἀρμονικῶν ἤχων τοῦ ἄσματος τούτου ὁ χορὸς τῶν φυλάκων ἀγγέλλει, ὅτι ἡ ἦώς ἤδη στεφανοῖ τὴν ἀπέναντι κορυφὴν τοῦ ὄρους.

Μετ' ὀλίγον ἤχοι τυμπάνων ἀγγέλλουσι τὴν ἀφύπνισιν τῆς φρουρᾶς, οὗς εὐθὺς διαδέχεται μαλακὸν καὶ ἡδύ, ὡς ἡ ὄροσος τῆς πρωΐας, ἐμβατήριον εἰς ῥυθμὸν 3/4, ὅπερ καλεῖ τοὺς στρατιώτας Πουριτανοὺς εἰς ἀνάμνησιν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα καθηκόντων αὐτῶν, ἅτινα ἐν χορῷ ἐκφράζουσι δι' ὠραίου θουρίου κατὰ τῶν Στουαρτῶν ἄσματος.

Τοῦτο ἀκολουθεῖ γλυκεῖα καὶ κατανοκτικὴ πρὸς τὸν Δημιουργὸν προσευχὴ τῶν κατοίκων ἐντὸς τοῦ φρουρίου ἐναρχομένη καὶ περατομένη ὑπὸ τὸν ἦχον κώδωνος καὶ συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὄργανου, ὅπερ ἐν τῷ θεάτρῳ μας ἀντικατέστη διὰ τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Ἄπαντα ἡ θελκτικὴ αὕτη σκηνὴ ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους εἶνε προῖόν ὑψιπετοῦς πνεύματος καὶ γονιμωτάτης ἐμπνεύσεως, διῦλισμένον διὰ σοφῆς ἐπεξεργασίας· εἶναι προῖόν ἐν ᾧ τὸ ἔξοχον πνεῦμα τοῦ *Bellini* ἀναπτύσσεται καὶ ἐξανθεῖ ἐν ὅλῃ τῇ χάριτι καὶ τρυφερότητι αὐτοῦ καὶ δίδει τὸ μέτρον τῆς ἐξαιρέτου αὐτοῦ καὶ σπανίας μουσουργικῆς δυνάμεως.

Μετὰ τὴν σκηνὴν αὐτὴν ἔρχονται οἱ διάφοροι προσκεκλημένοι εἰς τὸν γάμον τῆς Ἑλβίρας καὶ ἄδουσι τὴν ἐορτὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν μελλονύμφων ἐν εὐρύθμῳ καὶ φαιδρᾷ μουσικῇ, ἧς τὸ εὐχαρι θεῖμα εὐρηται ἀνεπτυγμένον καὶ ἐκτελεῖται μετὰ ζωηρότητος ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ.

Μετ' ὀλίγον ἐν τῇ ἐπομένῃ σκηνῇ ὁ Ῥιχάρδος, ἀξιωματικὸς Πουριτανὸς ἀγαπῶν τὴν Ἑλβίραν καὶ βλέπων διαλυομένας τὰς ἐλπίδας του διὰ τοῦ γάμου ταύτης μετὰ τοῦ Ἀρθούρου, ἐκφράζει διὰ μελαγχολικοῦ ἄσματος ἐν τόνῳ ἀληθῶς θρηνητικῷ τὸν πόνον αὐτοῦ :

Ah ! per sempre io ti perdei

Ἡ μελωδία αὕτη εἶνε ὄντως λίαν παθητικὴ καὶ ἐξ ἐκείνων τῶν θλιβερῶν στόνων, οὗς μόνον ἡ μελαγχολικὴ γραφίς τοῦ Σικελοῦ μουσουργοῦ ἐγνώριζε νὰ ἐκπέμπῃ. Ἐν τούτοις τὴν μελωδίαν ταύτην, ἀν καὶ δικαιολογούμενην ἐκ τοῦ μεγέθους τοῦ πόνου τῆς ἐρώσεως καρδίας τοῦ Ῥιχάρδου, εὐρίσκομεν πολὺ χαλαρὰν καὶ πῶς θηλυπρεπῆ, μὴ ἀρμόζουσαν εἰς ἄνδρα καὶ δὴ ἀξιωματικόν, δυνάμενον τὸ ἄλγος τῆς ψυχῆς αὐτοῦ νὰ ἐκφράσῃ ἀνδρικότερον, διὰ τὸ ὅποιον ὅμως ἦττον κατάλληλος ἦν ἡ εὐαίσθητος, περιπαθὴς καὶ τρυφερὰ γραφίς τοῦ *Bellini*.

Ἐγκαίρως ὅμως τὸν Ῥιχάρδον μετ' ὀλίγον ἐπαναφέρει εἰς τὴν θέσιν του καὶ τὸ στρατιωτικὸν καθήκον ἦχος σαλπίγγων ἐκ τῆς ὀρχήστρας συνοδεύων ὄμιλον στρατιωτῶν διερχόμενον τὴν σκηνὴν καὶ βαίνοντα εἰς τὴν ἐπιθεωρησιν. Εὐθὺς δ' ἐπὶ τούτῳ ὁ παρὼν ἀξιωματικὸς *Bruno* ὑπομιμνήσκει τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον του ὑπὸ τὸν ἐκ τῆς ὀρχήστρας ἀντηχοῦντα ἦχον τοῦ αὐτοῦ ἀνωτέρω στρατιωτικοῦ ἐμβατηρίου, ἀλλ' εἰς ῥυθμὸν ζωηρότερον 2/4 καὶ εἰς μέλος ῥευστότερον ἐκτελούμενον διὰ τὴν ζωηρότητα τοῦ διαλόγου καὶ τὸ ἐπισπεύδον τῆς ὥρας.

Ἡ ἐπομένη μετὰξὺ Ἑλβίρας καὶ τοῦ θείου αὐτῆς Γεωργίου σκηνὴ καὶ δυσδιά εἶνε λίαν ἐπιτυχῆς καὶ ὁ

Βελλίνης ἐν αὐτῇ περιέγραψε μετ' ἀκριβείας καὶ διερμήνευσε πιστῶς τὴν διάφορον δραματικὴν θέσιν τῶν προσώπων. Ἐν τῇ σκηνῇ ταύτῃ ἡ τε προσωδία καὶ τὰ ἄσματα ἔχουσιν ἀκριβείαν ἐκφραστικὴν σπανίαν καὶ οἷαν δὲν ἀπαντᾷ τις εἰς τὰ μέχρι τοῦδε ἔργα τοῦ μουσουργοῦ.

Μετὰ προανάκρουσμα εἰς *la minore*, ἡ Ἑλβίρα, ἧτις ἀγαπῶσα τὸν Ἀρθούρον νομίζει, ὅτι ὁ πατὴρ δὲν συγκατατίθεται εἰς τὴν ἐνωσίν των, σκυθρωπὴ καὶ βεβωβῆ· χαιρετᾷ τὸν θεῖον της Γεώργιον διὰ τοῦ αὐτοῦ μελαγχολικοῦ τόνου· ὅταν δὲ οὗτος ἐρωτῶν τὸ αἷτιον τῆς τόσης μελαγχολίας τῇ ἀναγγέλλῃ τὸν προσεχῆ γάμον της, ἡ Ἑλβίρα νομίζουσα, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ Ῥιχάρδου, ἀρνεῖται, ἐκ δὲ τῆς ὀρχήστρας ἐξεγείρεται τὸ αἶσθημα τῆς καρδίας τῆς κόρης, εἰς ἣν οὕτω θέλουσι νὰ ἐπιβάλωσιν αὐτῇ σύζυγον ἐναντίον τῶν αἰσθημάτων της, ὅπερ βαίνον ἀνιὸν τὴν μουσικὴν κλίμακα βαθμηδὸν, εἶτα ἐκχύνεται εἰς δίχρωμα κλιμακοειδῶς κατιόντα ἐπὶ δύο ῥυθμικὰς διαιρέσεις. Ὅταν δ' εὐθὺς μετὰ τοῦτο ἡ Ἑλβίρα, οἶονεὶ παραπονουμένη, ἐλέγχῃ τὸν θεῖον της, ἄδει μετ' ἐκφραστικότητος

Sai com' arde impeto mio

ἐκ τῆς ὀρχήστρας ἐξακολουθοῦσιν ἐρωτηματικῶς παραστανόμενα τὰ παράπονά της κόρης διὰ τῶν αὐτῶν κλιμακοειδῶς κατιόντων δίχρωμων ἐκτελουμένων ὑπὸ τοῦ πλαγιαίου. Τὰ αὐτὰ παράπονά ἐκ τῆς ὀρχήστρας ἐξακολουθοῦν καὶ ὅταν ὁ Γεώργιος δικαιολογῆται, ἅτινα ὅμως μετ' ὀλίγον ἐκσπῶσιν εἰς κραυγὴν χαρᾶς ἐκ μέρους τῆς Ἑλβίρας, ὅταν αὕτη ἀνακαλύπτῃ, ὅτι ὁ μέλων αὐτῆς σύζυγος ἔσται ὁ Ἀρθούρος, ὃν ἀγαπᾷ· τότε ὁ Γεώργιος ἐν τόνῳ θεραπευτικῷ ἄδει τὴν μελιχίον καὶ πλήρη ἀδρᾶς φιλοστοργίας μελωδίαν :

Piangi, o figlia, sul mio seno

Ἡ κατόπιν δὲ διήγησις τοῦ Γεωργίου, πῶς κατέπεισε τὸν πατέρα αὐτῆς νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὸν μετὰ τοῦ Ἀρθούρου γάμον της :

Sorgea la notte folla

γίγνομένη ἐν ἐπιτυχῇ προσαρμογῇ τοῦ μέλους πρὸς τὸν τόνον τῆς διηγήσεως εἶνε ὄντως συγκινητικὴ καὶ μεγαλοπρεπῆς. Τὴν διήγησιν ταύτην ἐπισφραγίζει ὁ ἦχος μεταλλίνων κεράτων ἐκ τῆς ὀρχήστρας ἀγγέλλων τὴν εἰς τὸ φρούριον εἴσοδον τῆς συνοδείας τοῦ Ἀρθούρου ἐρχομένου διὰ τὸν γάμον.

✱

Ἐνταῦθα τῆς σκηνῆς μεταλασσομένης συνήθως ἡ πρώτη αὕτη πράξις μακρὰ οὔσα διχοτομεῖται. Ἡμεῖς ἐν τῇ ἀναλύσει ἐξακολουθοῦμεν θεωροῦντες καὶ τὰς ἐπομένας σκηνὰς ἀνηκούσας εἰς τὴν πρώτην πράξιν, ὡς φέρονται καὶ ἐν τῇ ἐντύπῳ *partition* τοῦ ἔργου.

Τὸν Ἀρθούρον ὑποδέχεται ὁ χορὸς διὰ τιμητικῶν προσφωνήσεων παρεμβαλλομένων ἐν ζωηροτάτῃ καὶ χαριστάτῃ μουσικῇ τῆς ὀρχήστρας γίγνομένη εἰς τριήχους χρόνους ῥυθμοῦ 6/8. Ὁ *Bellini* ἐν τῷ ἔργῳ του αὐτῷ ἰδίως ἐποίησε μεγίστην χρῆσιν τῶν τριήχων ῥυθμικῶν χρόνων, μάλιστα εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε παρενεῖρε πληθὺν τοιοῦτων τριήχων καὶ ἐντὸς ῥυθμῶν 4/4· καθ' ὅλην δὲ τὴν μουσικὴν τοῦ μελοδράματος ἐκ τῶν τῶν τριήχων δὲν μετεχειρίσθη ἄλλους ῥυθμούς ἢ μόνον εἰς 4/4 καὶ ἐλάχιστα εἰς 3/4. Τὸ ῥυθμικὸν τοῦτο σύστημα εἶνε λίαν ἐπιτῆδειον καὶ πρόσφορον εἰς τὸ νὰ

προσαρμόζονται εἰς τὰς διαφόρους δραματικὰς θέσεις καὶ νὰ παριστάνη ζωηρότερον τὴν ἐξέλιξιν τῶν διαφόρων φάσεων τῶν τραγικῶν, λυρικῶν ἢ κωμικῶν σκηνῶν. Οἱ γερμανοὶ μουσουργοὶ οἱ θηρεύοντες ἐν τοῖς μελοδράμασι τὸ ἐκ τῆς ὀρχήστρας παραστατικὸν ἰδίως ἐκ τῶν πρώτων μετεχειρίσθησαν τοὺς τριτήχους ρυθμικοὺς χρόνους· ἐπίσης δὲ κατὰ κόρον μεταχειρίζονται αὐτοὺς καὶ οἱ Γάλλοι μουσουργοί. Ἐκ τῶν Ἰταλῶν σχεδὸν μόνον ὁ *Rossini*, ὅστις ἐξῆλθε τῶν παραδόσεων τῆς Ἰταλικῆς σχολῆς, μετεχειρίσθη μεγάλως τὸ ρυθμικὸν τοῦτο σύστημα ἐν τε τοῖς σοβαροῖς καὶ ἰδίᾳ τοῖς κωμικοῖς αὐτοῦ μελοδράμασιν. Ἐσχάτως δὲ καὶ ὁ *Verdi* διὰ τὸ λίαν παραστατικὸν καὶ τὸ ἐπιτυχὲς τῆς ἐκφράσεως τοῦ ρυθμικοῦ τούτου τρόπου τῆς συνθέσεως μεταχειρίζεται εἰς ὅλα αὐτοῦ τὰ νέα μελοδράματα, εἰς ἃ ἡ μουσικὴ του σύνθεσις νεωτερίζει ἀκολουθοῦσα ἐν τινι μέτρῳ τὰς ἀνεμορρωτικὰς ἰδέας τῆς περιγραφικῆς μουσικῆς συνθέσεως.

Εὐθὺς μετὰ τὴν εἰσοδὸν του ὁ Ἀρθούρος ἐν περιπαθεστάτῳ ᾄσματι ἐκφράζει τὸν πρὸς τὴν Ἑλβίραν ἔρωτά του διὰ πλήρους ἐρωτοπαθείας καὶ γλυκείας τακερότητος μελωδίας :

A te, o cara . . . amor ta'ora . . .

εἰς ὃ ἀπαντῶσιν ἡ Ἑλβίρα καὶ πάντες οἱ ἐν τῷ οἴκῳ καὶ ἀκολουθεῖ τετραψῆδι ἡδυτάτῃ. Ἡ τετραψῆδι αὕτη ἀποτελεῖ τὴν θελκτικωτέραν, τὴν γλυκυτέραν, τὴν θωπευτικωτέραν ἐν τῇ χαρᾷ καὶ τῇ τρυφερότητι αὐτῆς μουσικὴν ἔμπνευσιν τοῦ Σικελοῦ μουσουργοῦ.

Αἱ κατόπιν σκηναὶ ὡς πρὸς τὴν παραστατικὴν καὶ ἐκφραστικὴν δύναμιν ὑπὸ δραματικὴν ἔποψιν καὶ κατὰ τὴν ἔμπνευσιν ἀποτελοῦσι μίαν τῶν τελειοτέρων καὶ πληρεστέρων σελίδων, αἵτινες ἐξῆλθον τῆς γραφίδος τοῦ μουσουργοῦ. Αἱ σκηναὶ αὗται ἀποδεικνύουσιν, ὅποίαν δύναμιν εἶχεν ὁ κάλαμος τοῦ αἰσθηματικοῦ μουσουργοῦ *Bellini* οὐ μόνον εἰς τὴν ἐκφράσιν τῶν αἰσθημάτων, ἅτινα ἀπέδιδε τόσο καλῶς διὰ τῶν παθητικῶν φθόγγων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν καὶ τῆς λεπτοτάτης ἐκφραστικῆς χροιάς τοῦ διαλόγου καὶ τῆς ἀκριβεστερας παραστατικῆς περιγραφῆς τῶν διαφόρων σκηνικῶν θέσεων. Ἡ σκηνὴ τοῦ Ἀρθούρου καὶ τῆς Ἐορικέττης καὶ ἡ μετ' ὀλίγον τῶν ἰδίων καὶ τοῦ Ριχάρδου εἰσι λίαν ἐπιτυχεῖς. Ἡ μουσικὴ καὶ ἐν ταῖς δύο ταύταις σκηναῖς ἀκολουθεῖ καὶ τὰς λεπτοτέρας παραλλαγὰς ἐκάστης φράσεως τοῦ διαλόγου τονίζουσα καὶ ἀποδίδουσα πιστῶς τὴν ἐκάστοτε ἀρμόζουσαν ἐκφράσιν καὶ διερμηνεύουσα ὅσον οἶόν τε ἀκριβεστερον τὸν σκηνικὸν χαρακτῆρα τῶν προσώπων. Δὲν εἶνε δὲ μόνον ἡ μουσικὴ τοῦ διαλόγου, ἥτις ἀκολουθεῖ πιστῶς καὶ τὰς ἐλαχίστας παραλλαγὰς τῆς ἐκφράσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ ὀρχήστρα κατὰ τὸν διάλογον αὐτὸν ἐπίσης παρακολουθεῖ περιγραφικῶς τὴν ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων ἐν ταῖς σκηναῖς ταύταις. Τὸ ἀπροσδόκητον τῆς εἰς δραπέτευσιν προτάσεως τοῦ Ἀρθούρου μετὰ τῆς αἰχμαπέτουσιν πρὸς τῆς βασιλίσσης, τὸ σοβαρὸν καὶ ἐπείγον τῆς περιστάσεως, τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Ἀρθούρου συγκρουόμενα ἀντίθετα αἰσθήματα τοῦ ἔρωτός του καὶ τοῦ πρὸς τὴν βασιλίσσαν καὶ τὴν πολιτικὴν μερίδα, εἰς ἣν ἀνῆκε, καθήκοντός του, καὶ τέλος ἡ ὀρχή τῶν δύο κατόπιν ἀντιζήλων ἐραστῶν μονομαχοῦντων διὰ τὴν Ἑλβίραν, ἅπαντα ταῦτα ἀποδίδονται διὰ τῆς μουσικῆς μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας.

Ἐν ταῖς σκηναῖς ταύταις παρεμβάλλεται ἡ σκηνή, καθ' ἣν ἡ Ἑλβίρα ἐν νυμφικῇ στολῇ ἐμφανίζεται μετὰ τοῦ πέπλου, δι' ὠραίας *cadenza* εἰσαγωγῆς εἰς τὸ πλήρες φαιδρότητος καὶ παρθενικῆς ἔτι χαρᾶς ᾄσμα αὐτῆς :

Son vergin vezzosa . . .

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀρθούρου καὶ τῆς Ἐρρικέττης ἀκούονται ἔσθθεν αἱ φωναὶ τῶν προσκεκλημένων : «ἀγῶμεν εἰς τὸν ναόν, εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ γάμου», ἐκ δὲ τῆς ὀρχήστρας ἀντηχεῖ ἐπ' ὀλίγον τὸ θέμα τοῦ αὐτοῦ ἀνωτέρω χαροποῦ ᾄσματος τῆς Ἑλβίρας, οἷον εἰ συνεχιζομένης τῆς σκηνῆς ἐκείνης μετὰ τῆς μελλούσης ν' ἀνελιχθῆ ἤδη. Μὴ εὕρισκομένου ὅμως οὐδαμοῦ τοῦ Ἀρθούρου ἐξέρχονται πάντες ἐν ἀνησυχίᾳ ἀναζητοῦντες αὐτόν· αἱ πρὸς τὸν ἀναζητούμενον Ἀρθούρον ἐπικλήσεις καὶ ἀναφωνήσεις πάντων παρίστανται πιστότατα ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ. Γνωστοῦ γενομένου, ὅτι ὁ Ἀρθούρος μετὰ τῆς αἰχμαλώτου ἀνεχώρησε δραπετεύσας, ὁ Γεωργίος καὶ Ριχάρδος εὐθὺς διατάσσουσι : «Στρατιῶται, τρέξατε, ἠχήσατε τοὺς ὄρειχαλκίνοὺς κώδωνας, συλλάβετε τοὺς προδότας, οἱ πάντες δ' ἐκφωνοῦσιν «εἰς τὰ ὄπλα» καὶ παραχρῆμα ἀκούονται πυροβολισμοὶ καὶ ἠχοῦσιν οἱ κώδωνες ἐν ῥυθμῷ μετὰ τῆς ὀρχήστρας, ἥτις παρίστησι καταλλήλως ἅπασαν τὴν ἀνησυχίαν καὶ τὸν θόρυβον τῆς καταδιώξεως.

Ἐκ τοῦ ἄλλοις τῆς τρωθείσης καρδίας τῆς καὶ ἐκ τῆς ταραχῆς ταύτης ἡ Ἑλβίρα ἐκφέρει τοὺς πρώτους αὐτῆς γόους εἰς ἀνιούσαν ἔντασιν καὶ ἐκ τῶν λέξεων ὑποδηλοῦντας ἤδη τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐκ τῆς οἰδύνης ταραχὴν τοῦ πνεύματός της. Ἐν τοῖς παραληρήμασι δὲ αὐτῆς ἡ Ἑλβίρα νομίζουσα, ὅτι βλέπει τὸν Ἀρθούρον της, καλεῖ αὐτὸν διὰ περιπαθεστάτου ᾄσματος :

Oh vieni al tempio, fedele Arturo

ἐν τῷ ὀποίῳ λαμβανόντων μέρος καὶ τῶν παρεστώτων ἀποτελεῖται ὠραιότατη καὶ λίαν συγκινητικὴ τελικὴ συμφωνία *co certee* ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, ἐξ ἧς ἀντηχοῦσι παθητικώτατοι στόνοι.

★

Πράξις δευτέρα. Τὸ προοίμιον (*preludio*) τῆς πράξεως ταύτης παρίστησι τὰ λυπηρὰ πάντων αἰσθήματα ἐπὶ τῇ μεγίστῃ ἀτυχίᾳ καὶ τῷ ἀπροσδοκῆτῳ παθήματι τῆς Ἑλβίρας· ἐπὶ τῆς μουσικῆς δὲ ταύτης ὁ χορὸς ἄμα τῇ εἰσόδῳ αὐτοῦ λυπεῖται καὶ θρηνεῖ τὴν ἀτυχῆ Ἑλβίραν. Μεγαλοπρεπῆς δὲ ἐν τῇ θλίψει αὐτῆς εἶνε ἡ διήγησις τοῦ Γεωργίου εἰς χρόνον *andante* :

Cinta di fiori

ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς ἐρωτήσαντας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλβίρας.

Μετ' ὀλίγον, ὅτε ὁ Ριχάρδος φέρει τὴν εἰδήσιν τῆς εἰς θάνατον καταδίκες τοῦ Ἀρθούρου, ἐκ τῆς ὀρχήστρας ἀντηχεῖ πένθιμος τῶν βαρέων ὀργάνων συμφωνία, οἷον εἰ ἀπαύγασμα οὐσα τῶν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν διεγειρομένων αἰσθημάτων πάντων λεγόντων ἐν εἴδει ἀποφθέγγματος : «Ὁ Θεὸς τιμωρεῖ τοὺς ἀσεβεῖς !»

Ἡ ἐπομένη σκηνὴ Ἑλβίρας, Γεωργίου καὶ Ριχάρδου εἶνε ἀπαράμιλλος διὰ τὸ πάθος, ὅπερ ὁ μουσουργὸς ἐνεποίησεν. Ἡ φράσις τῆς Ἑλβίρας :

O rendete mi la speme . . .

καὶ τὸ ἀκολουθοῦν τρύτη ᾄσμα, συνοδευόμενον ἐκ τῆς ὀρχήστρας διὰ τῶν βιολίων καὶ τῆς βαρβίτου κατὰ

τρόπον λίαν παθητικόν, εἶνε ἀληθῆς σπαραξικάρδιος ἀπήχησις ὑψίστου ἄλλου. Ἡ σκηνὴ αὕτη εἶνε ἐν τῶν ἐξεχόντων μερῶν τοῦ μελοδράματος καὶ τοιαύτη, οἷα σπανίως ποτὲ ἐγράφη. Ἐν αὐτῇ διέχυσεν ὁ μουσουργὸς ἅπασαν τὴν τρυφερότητα καὶ τὸ πάθος τῆς εὐαίσθητου καρδίας του· οὐ μόνον δὲ τὸ ἄσμα, ἀλλὰ καὶ ἡ ὀρχήστρα διὰ τε τῆς ἐπιτυχοῦς συνθέσεως καὶ τῶν προσφυῶν ποικίλων μελισμῶν ἐν αὐτῇ παρακολουθεῖ τὰς διαφόρους ἐκράσεις τῆς πνευματικῆς ταραχῆς τῆς Ἐλβίρας, ὡς καὶ τὰ αἰσθήματα οἴκτου καὶ λύπης τοῦ Ριχάρδου καὶ Γεωργίου.

Ἡ κατόπιν τελικὴ τῆς δευτέρας πράξεως δυοδία, ἐν ἣ ὁ Γεώργιος παρακαλεῖ τὸν Ριχάρδον χάριν τῆς ἀτυχοῦς Ἐλβίρας νὰ σώσῃ τὸν Ἀρθούρον ἐκ τῆς καταδίκης εἶνε ἐπίσης ἀνταξία τοῦ ὑψιπετοῦς πνεύματος τοῦ *Bellini*. Μετὰ ἐκφρασιτικώτατον προανάκρουσμα διὰ τοῦ μεταλλίνου κέρατος τῆς ὀρχήστρας, ὁ Γεώργιος παρακαλεῖ τὸν Ριχάρδον διὰ παθητικῶν στίχων :

Il rival . . . salvar tu dei

εἰς οὗς ἐπὶ τέλος συγκατατίθεται οὗτος καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀμφότεροι παραδίδονται εἰς πατριωτικὰς διαχύσεις ἄδοντες τὸν λαμπρὸν πρὸς τὴν πατρίδα θούριον ὕμνον :

Suoni la tromba

ὅστις, ὅτε κατὰ πρῶτον τὸ μελόδραμα παρεστάθη εἰς Παρισίους, κατέστη δημοφιλέστατος καὶ ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἀντήχησε ζωηρότατα εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων.

Πράξις τρίτη. Τὸ μελόδραμα ἀρχικῶς ἐγράφη καὶ παρεστάθη εἰς δύο πράξεις, τῆς τρίτης οὗσης συνεχείας τῆς δευτέρας. Ἀλλὰ καὶ ἡ δευτέρα αὕτη πράξις διὰ τὸ μῆκος αὐτῆς ἐδιχοτομήθη εἰς δύο, ἡ δὲ διαίρεσις αὕτη ἐγένετο κατόπιν παραδεκτῆ καὶ ὑπάρχει εἰς τε τὴν ἔντυπον μουσικὴν τοῦ μελοδράματος καὶ τὰ βιβλία αὐτοῦ.

Ἡ πράξις αὕτη ἀρχεται διὰ καταιγίδος, ἣτις παρίσταται καὶ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ κατὰ τὸ μαλακὸν καὶ ἥπιον ὕφος τοῦ μουσουργοῦ. Ὁ Ἀρθούρος καταδιωκόμενος ὑπὸ στρατιωτῶν διαφεύγει αὐτοὺς καὶ ἴσταται ἔξω τοῦ οἴκου τῆς Ἐλβίρας, ἀφ' οὗ ἐκ τοῦ στόματος τῆς ἰδίας ἀντηχοῦσιν οἱ γλυκεῖς φθόγγοι τοῦ ἐρωτικοῦ ἄσματος τοῦ Ἀρθούρου :

A una fonte afflito e solo

ὅπερ εἶτα ἐπαναλαμβάνει ἔξωθεν ὁ Ἀρθούρος ἔτι μᾶλλον ἀνεπτυγμένον καὶ συμπληρωμένον. Τοῦτο ἀκούουσα ἡ Ἐλβίρα αὐτομάτως ἐξέρχεται τῆς οἰκίας αὐτῆς καὶ ἀναμνησκομένη τοῦ ἔρωτός της ἄδει ἐν διηγηματικῷ μέλει τὴν φράσιν :

Mi parve . . . Ahi ! rimembranze !

διὰ τῆς αὐτῆς μουσικῆς τοῦ ἐν τῇ πρώτῃ πράξει ἄσματος : *A te, o cara*, ὅπερ ἔμελψε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἀρθούρος, ὅτε κατὰ πρῶτον εἶδεν αὐτὴν, καὶ τὸ ὅποιον δεικνύει εἰς τὸν παρόντα Ἀρθούρον, ὃν δὲν εἶδεν ἡ Ἐλβίρα, ὅτι αὕτη καίπερ σκληρῶς ἐγκαταλειφθεῖσα δὲν ἔπαυσε νὰ ἐνθυμῆται αὐτὸν καὶ τὸν ἔρωτά του.

Ἡ δυοδία τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν δύο ἐρωμένων εἶνε πλήρης ζωηρότητος, καλαισθήτου σκηρικῆς ἐκφράσεως καὶ λεπτοφυοῦς πνεύματος. Ἄπασα ἡ δυοδία αὕτη εἶνε ἐκ τῶν ὠραιότερων συνθέσεων τοῦ *Bellini*, ἀκο-

λουθῶσα τὰ ἐκφραζόμενα αἰσθήματα ἀμφοτέρων τῶν ἐπαναβλεπομένων ἐραστῶν, ἐγκατεσπαρμένη ὑπὸ ὠραιότητων μελωδικῶν φράσεων καὶ ἄσματιων πλήρων θερμῆς ἐρωτοπαθείας, φαιδροτάτης παραφορᾶς καὶ ἐρωτικοῦ παραπόνου· ἅπαντα δὲ ταῦτα ἐν εἴδει εὐώδους ἀνθοδέσμης ἐπιτυχέστατα συμπλέκονται ἐν τεχνικώτατῃ μουσικῇ τῆς ὀρχήστρας συνθέσει, ἣτις παρακολουθεῖ ἀκριβέστατα ἅπαντα τὰ διεγειρόμενα ταῦτα ποικίλα αἰσθήματα καὶ τὸν ἀγῶνα, ὃν καταβάλλει ὁ ἐγκέφαλος τῆς Ἐλβίρας, ὅπως ἐν τῇ ἀπροσδοκῆτῳ ταύτῃ εὐτυχίᾳ ἐπανεύρῃ τὴν διατεταραγμένην ἰσορροπίαν τῶν δυνάμεών του. Ἡ δυοδία δὲ αὕτη καταλήγει διὰ περιπαθεστάτου ἄσματος :

Vieni . . . vieni fra queste braccia

ὅπερ ἄδουσιν ἐναλλάξ ἀμφότεροι καὶ εἶτα ἐπαναλαμβάνουσιν ὁμοῦ. Ἐν τῇ θελκτικώτατῃ ταύτῃ μελωδίᾳ ὁ *Bellini* ἀφιέρωσεν ἅπασαν τὴν δύναμιν τῆς ἐμπνεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν παράστασιν τῆς ἀρρήτου αὐτῆς ἐρωτικῆς θερμότητος· ἡ μουσικὴ αὕτη εἶνε ἐξ ἐκείνων τῶν τρυφερῶν καὶ θεσπεσιῶν φθόγγων, οἷτινες ἀναδίδονται ἐκ τῆς καρδίας ὡς τὸ ἄρωμα ἐκ τοῦ δροσεροῦ ἄνθους.

Ἐν τῇ ἐπομένῃ τελικῇ σκηνῇ, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ριχάρδος ἀναγγέλλει εἰς τὸν ἀναγνωρισθέντα Ἀρθούρον τὴν εἰς θάνατον καταδίκην του, ἐκ τῆς ὀρχήστρας ἀκούονται οἱ αὐτοὶ πένθιμοι ἤχοι οἱ ἀντηχῆσαντες καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει, ὅτε κατὰ πρῶτον ἀνηγγέλη ἡ εἰς θάνατον καταδίκη τοῦ Ἀρθούρου. Τοῦτο ἀκολουθεῖ ἐκ τῆς ὀρχήστρας περιγραφή τῆς διανοητικῆς καταστάσεως τῆς Ἐλβίρας διὰ *in dubitationes* καταλλήλων, καὶ συμφωνία ἁπάντων, ἐνθα περιστάνονται αἱ ἀγριαὶ κραυγαὶ τῶν στρατιωτῶν ἐτοίμων νὰ συλλάβωσι τὸν Ἀρθούρον, συνοδευόμενοι ἐν τέλει ὑπὸ τῶν διακεκομμένων καὶ ἐν ἐκλειπούσῃ φωνῇ ἐν εἴδει στεναγμῶν ἐκφερομένων ἀπελπιστικῶν λέξεων τῆς Ἐλβίρας. Ἡ τελικὴ αὕτη συμφωνία εἶνε λίαν τεχνικὴ, διερμηνεύουσα ἐκάστου προσώπου τὰ τε αἰσθήματα καὶ τὴν σκηρικὴν θέσιν, ἣτοι τὴν συμπάθειαν τοῦ Γεωργίου καὶ τῶν οἰκειῶν πρὸς τὴν Ἐλβίραν καὶ τὸν Ἀρθούρον, τὴν ὀργὴν καὶ ἐκδικητικὴν εὐχαρίστησιν τοῦ Ριχάρδου καὶ τῶν ἀκολουθῶν του στρατιωτῶν, τὴν ἀπελπίσιν τοῦ Ἀρθούρου, τοὺς στεναγμοὺς τῆς Ἐλβίρας, καὶ ἅπασαν ἐκείνην τὴν δύναμιν, ἣτις ἐδέησεν, ὅπως παρασταθῇ καλῶς ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ ἡ διατεταραγμένη διανοητικὴ κατάσταση τῆς Ἐλβίρας.

Τὴν συμφωνίαν ταύτην διακόπτει αἰφνης σάλπισμα ἀγγέλλον τὴν ἀφίξιν ἀγγελιαφόρου, ὅστις φέρει τὴν εἶδησιν τῆς νίκης τῶν Πουριτανῶν καὶ τὴν ἀμνηστειάν τοῦ Ἀρθούρου, παρευθὺς δὲ ὁ χορὸς, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας διὰ τοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πρώτης πράξεως γλυκέως ἐμβατηρίου ἤχου, ψάλλει τὴν νίκην, ἐνῶ ἐξ ἄλλου ἡ Ἐλβίρα καὶ ὁ Ἀρθούρος ἐκρήγνυνται εἰς χαρὰν ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκῆτῳ εὐτυχῇ λύσει.

Τοιοῦτον τὸ τεχνικώτατον τοῦτο καὶ εὐφάνταστον ἀριστούργημα τοῦ *Bellini*, τοῦ ὁποίου μόλις ἀσθενῆ καὶ ἀμυδρὰν σκιαγραφίαν ἠδυνήθημεν νὰ δώσωμεν καὶ τοῦ ὁποίου τὰς ἐξαιτίας καλλονὰς δύναται τις μόνον ν' ἀπολαύσῃ αἰσθανόμενος, χωρὶς νὰ δύναται καὶ διὰ λέξεων νὰ περιγράψῃ.

Φιλόμολπος.

Τύποις Ρ. Πρίντιξ.